

Mededelingen inzake het Boswezen, de Houtvoorziening en de Jacht

DE INTERNATIONALE STATISTIEK VAN BOS EN BOSPRODUCTEN

[905.1 : 972.11]

door

A. J. GRANDJEAN en J. HIRDES

De Houtcommissie van de Economische Commissie voor Europa en de Europese Bosbouw Commissie van de F.A.O. hebben een gezamenlijke werkgroep in het leven geroepen. Deze FAO/ECE/joint working party on forest and forest products statistics heeft thans haar eerste bijeenkomst gehad in Geneve, van 23—28 januari 1956. De volgende landen waren vertegenwoordigd: Oostenrijk, België, Duitsland (zowel West- als Oost), Engeland, Finland, Frankrijk, Italië, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Rusland, Zweden, Zwitserland en de Verenigde Staten. De Nederlandse gedelegeerden waren A. J. Grandjean (Staatsbosbeheer) en J. Hirdes (Economisch doctorandus aan het Centraal Bureau voor de Statistiek).

De werkgroep heeft tot taak aanbevelingen op te stellen inzake de opzet en de ontwikkeling van de verschillende nationale bos- en houtstatistieken. Teneinde tot een betrouwbare wereldstatistiek te komen dienen de nationale gegevens onderling vergelijkbaar te zijn, hetgeen toepassing van uniforme definities inhoudt. Deze dienen uiteraard voor alle landen hanteerbaar te zijn.

Van het uitvoerige programma werden de volgende punten behandeld: 1, het minimum-programma op lange termijn; 2, de statistiek van kap, oogst en gebruik van rondhout; 3, de vellingsprognose en 4, de wereldbosstatistiek 1958.

De navolgende punten kwamen nog niet, of slechts terloops, aan de orde: 5, de investeringen in de bosbouw; 6, de statistiek van papierhout (pulp hout); 7, de prijsstatistiek en 8, de verbruikstatistiek.

Uit de veelheid van wensen, aanbevelingen en conclusie's werd in het navolgende een greep gedaan.

Ad punt 1, het minimum-programma op lange termijn. Tijdens deze eerste vergadering beperkte de discussie zich tot de vraag welke categorieën van statistische gegevens als essentieel moeten worden beschouwd voor een doeltreffend beleid inzake de bosbouw enz. Naast de eigenlijke bosstatistiek en de statistieken van de voortbrenging van rondhout en bewerkt hout, zijn als zodanig genoemd statistieken van (1) de arbeid, (2) de primaire houtindustrieën, (3) de buitenlandse handel, (4) de voorraden, (5) de prijzen en (6) het eindverbruik van hout.

Van het onderhavige programma moeten nog vele details worden besproken. Hierbij zal er o.a. rekening mee moeten worden gehouden, dat verschillende gegevens binnen het kader van reeds bestaande, ten dele meer algemene statistieken vallen (productiestatistieken, bedrijfstellingen e.d.). Nauwe samenwerking tussen de betrokken statistici en de centrale statistische bureaux is dan ook noodzakelijk. Daar er voorts sprake is van een minimum-programma, zo staat het uiteraard ieder land vrij om de nationale statistieken een uitvoeriger inhoud te geven.

Ad punt 2, de statistiek van papierhout. Met betrekking tot de vragenlijsten inzake jaarlijkse kap, houtoogst en rondhoutgebruik, die de Europese landen jaarlijks van de FAO ontvangen, zijn enkele wijzigingen voorgesteld. De opgave van de kapmassa ware voortaan 5-jaarlijks te verstrekken, terwijl de jaarlijkse vragenlijst betrekking zou moeten hebben op de werkelijke houtoogst. Wat het gebruik van industriehout betreft, is de wenselijkheid naar voren gekomen, de gegevens, omtrent het verhandelde en niet-verhandelde hout, voortaan gescheiden te houden, omdat eerstbedoelde gegevens in de meeste landen nauwkeuriger kunnen worden verstrekt dan laatstbedoelde. Tenslotte is voorgesteld de uitsplitsing van de gegevens inzake de groep „bomen buiten het bos” facultatief te stellen.

Ad punt 3, de vellingsprognose. Een prognose van de vellingsmassa werd unaniem van groot belang geacht. Er werd besloten een jaarlijkse prognose te geven, naast een raming van de kapmassa, 5 en 10 jaren vooruit. Voorts werd uitvoerig gediscussieerd over de vraag of deze prognose alleen op bosbouwkundige grondslag moet berusten, of dat ook andere, bijvoorbeeld economische factoren, in aanmerking moeten worden genomen, en zo ja, of zulks uitvoerbaar is.

Ad punt 4, de verbruiksstatistiek. Men was van mening, dat de vragenlijsten voor de wereldbosstatistiek 1958 minder in detail zouden moeten treden dan bij de statistiek van 1953 het geval is geweest. Zo zou, bijvoorbeeld met betrekking tot de particuliere eigendom, de indeling naar grootte-klasse kunnen vervallen. Ten aanzien van de opgave van de oorzaak der natuurlijke verliezen aan houtbijgroei, was de werkgroep van mening, dat een onderscheiding naar brand en overige oorzaken voldoende zou zijn. Anderzijds is voorgesteld in de desbetreffende vragenlijst een vraag op te nemen inzake de dichtheid der bossen, welke factor inzicht geeft in het productievermogen van het bos.

BERICHT OVER PRIJZEN VAN INLANDS HOUT SEIZOEN 1955/1956, No. 6
 Verzameld door het Staatsbosbeheer. Afgesloten op 12 maart 1956.

Verklaring der gebruikte afkortingen:

I = bij inschrijving verkocht, OH = onderhands verkocht, P = publiek verkocht.
 A = eerste kwaliteit, B = normale kwaliteit, C = slechte kwaliteit, L = liggend
 (geveld, uitgesnoeid en uitgeslept tot bosrand) K = idem en op stapels gelegd.
 St = op stam, G = gunstige ligging, O = ongunstige ligging.

Streek	wijze van verkoop	doornede op het midden met schors in cm	kwaliteit	aantal m ³	bewerkingsgraad	ligging	prijs per m ³ met schors in fl.	maand van verkoop	opmerkingen
GROVEDEN.									
Friesland	P	5—23	B-C	40	K	G	33	II	
"	P	8—17	B-C	20	K	G	42	III	
"	I	boven	B	180	St	G	45	II	
Z.W. Drente	P	4—10	C	70	L	O	37	II	
"	P	5—12	C	20	L	G	47	II	
"	OH	16	B-C	290	St	G	45	II	
Salland	P	6—12	B	50	K	G	65	II	
"	P	12—20	B	40	K	G	66	II	
"	P	20	B	60	K	G	102	II	
Twente	I	20—60	A-B	200	K	G	60	II	
N. Veluwe	P	3—14	B	150	L	G	45	I	
"	P	5—8	B	30	L	G	40	I	
"	I	9—15	B	170	St	G	48	II	
Achterhoek	P	8	B-C	70	K	G	38	II	
"	P	10—15	B	40	K	G	61	II	
"	P	16—25	B	20	K	G	50	II	
"	P	20	C	40	K	G	30	II	
R. v. Nijmegen	P	4—38	A-B	150	K	G	38	II	
O. Utrecht	P	4—5	B	20	K	G	37	II	
"	P	6—8	B	100	K	G	46	II	
"	P	7—11	B	20	K	G	49	II	
"	P	8—14	B	30	K	G	46	II	
"	P	10—14	B	20	K	G	48	II	
"	I	10—35	B	200	L	G	56	II	
"	P	14—18	B	40	K	G	44	II	
"	P	17—20	B	20	K	G	43	II	
"	P	21—27	B	20	K	G	42	II	
W. Brabant	P	3—12	B	100	L	G	31	II	niet uitgesnoeid
"	P	6—8	B	40	K	G	58	I	
"	P	6—8	B	40	K	G	42	I	
"	P	7—8	B	70	St	G	46	II	
"	P	7—9	B	40	K	G	42	I	
"	P	8—10	B	20	K	G	44	I	
"	P	8—11	B	170	K	G	50	I	
"	P	8—14	C	30	K	G	31	I	
"	P	11—17	B-C	20	K	G	43	I	
"	P	12—18	B-C	50	K	G	49	I	
"	OH	15—18	B-C	600	St	G	48	II	ged. scherven
O. Brabant	I	7	C	300	St	O	34	II	
"	P	10—15	B	80	St	G	40	I	
N. Limburg	OH	10	B	160	St	G	40	I	

Streek	wijze van verkoop	doornade op het midden met schors in cm	kwalliteit	aantal m ³	bewerkingsgraad	ligging	prijs per m ³ met schors in fl.	maand van verkoop	opmerkingen
FIJNSPAR.									
Z.W. Drente	P	5—7 B	20 L	O	93	II			
"	P	8—10 B	20 L	O	71	II			
N. Veluwe	P	4—16 A	20 L	G	65	I			
Z. Veluwe	P	4—10 B	30 L	G	48	II			gemengd met lariks
"	P	6—10 A	50 L	G	74	II			gemengd met douglas
O. Utrecht	I	10—49 B	60 L	G	61	II			
LARIKS.									
Friesland	P	3—9 B	30 K	G	48	II			
"	P	3—12 B	40 K	G	37	II			
"	P	4—10 B	70 K	G	54	III			
"	I	5—10 B	190 L	O	45	II			
N. Drente	P	5—7	50 L	G	59	II			
Z.W. Drente	P	0—7 B	20 K	G	56	I			
"	P	4—6 C	20 K	G	57	I			
"	P	6—11 B-C	60 L	G	44	XII			
"	P	boven 7 B	20 K	G	47	I			
Z.O. Drente	P	0—6 B	30 K	G	55	II			
"	P	4—11 B	140 L	G	50	II			
"	P	6—10 B	110 K	G	52	II			
"	P	6—10 A-B	80 K	G	67	II			
"	P	boven 10 B	20 K	G	50	II			
Kop. v. Overijssel	P	4—10 B	30 K	G	81	I			
"	P	4—10 B	80 K	G	77	I			
Salland	P	0—6 B	20 K	G	67	I			
"	P	0—6 A	30 K	G	59	II			
"	P	7—9 A	20 K	G	65	II			
"	P	7—9 B	20 K	G	55	II			
"	P	7—10 B	40 K	G	63	I			
N. Veluwe	P	3—17 B	40 L	G	65	I			
"	P	6—13 B	20 L	G	52	I			
Z. Veluwe	P	4—12 B	40 L	G	60	II			
"	P	12—20 B	20 L	G	66	II			
R. v. Nijmegen	P	4—37 B	20 K	G	52	II			
O. Utrecht	P	5—9 B	30 K	G	53	II			
"	P	5—7 B	50 K	G	41	II			
W. Brabant	P	3—5 B	30 K	G	38	I			
"	P	6—8 B	30 K	G	72	I			
"	P	7—9 B	20 K	G	60	I			
O. Brabant	P	5—9 B	40 K	O	28	I			
"	P	6—10 A	30 K	O	51	I			
DOUGLAS.									
N. Veluwe	P	4—10 B	50 L	G	55	I			
Z. Veluwe	P	12—19 A-B	30 L	G	62	II			
"	P	20—30 A-B	30 L	G	76	II			
O. Utrecht	OH	13—34 A-B	260 L	G	75	II			
INLANDSE EIK									
Friesland	P	7—15 B-C	30 K	G	35	II			
"	I	40 B	80 St	G	53	I			
Z.O. Drente	P	5—13 C	100 K	G	19	XII			
N. Veluwe	P	7—10 B	20 L	G	42	I			

Streek	wijze van verkoop	doorsnede op het midden met schors in cm	kwaliteit	aantal m ³	bewerkingsgraad	ligging	prijs per m ³ met schors in fl.	maand van verkoop	opmerkingen
Z. Veluwe	P	6—8	B	20	L	G	50	II	
"	P	3—15	B-C	40	L	G	25	II	
O. Utrecht	P	7—14	B	40	K	G	38	II	
"	P	13—22	B-C	20	K	G	32	II	
O. Brabant	I	20—30	B-C	70	St	G	42	II	
"	OH	25—50	A-B-C	110	St	G	113	XII	
N. Limburg	OH	37	B-C	40	K	G	60	I	
AMERIKAANSE EIK.									
W. Brabant	P	8—14	C	20	K	G	35	I	
BEUK.									
R. v. Nijmegen	P	10—56	C	30	K	G	17	II	
BERK.									
Z.O. Drente	P	8—13	C	20	K	G	14	XII	
ES.									
Friesland	I	37	C	60	St	G	63	I	
IEP.									
Friesland	I	44	B	140	St	G	338	I	
"	I	45	B	150	St	G	303	I	
"	I	48	B	80	St	G	256	I	
"	I	50	A-B	140	St	G	1340	I	
Zeeland	I	55	A-B	130	St	G	1000	II	
POPULIER.									
Betuwe	I	30	A-B-C	30	St	G	69	II	
"	I	40	A-B	20	St	G	67	II	
"	I	40	B-C	60	St	G	59	II	
GEREEDGEMAAKTE SORTIMENTEN.									
AMERIKAANSE EIK.									
				Aantal stuks			per 100 stuks		
Z.O. Drente	P	—	—	500	L	G	42	II	gekloofde draadpalen
"	P	8	—	100	L	G	27	II	ronde draadpalen
BRANDHOUT.									
				aantal m ³			per m ³		
Friesland	P	—	—	20	K	G	11	II	naaldhout
N. Drente	P	—	—	50	L	G	35	II	vogelkers
Z.W. Drente	P	—	—	50	K	O	26	II	naaldhout-loofhout
"	P	4—10	—	20	L	O	29	II	gemengd loofhout
Z. Veluwe	P	—	—	50	L	G	27	II	eik en beuk
R. v. Nijmegen	P	—	—	100	K	G	17	II	groveden
O. Utrecht	P	—	—	20	K	G	15	II	beuk

PREMIEREGELING SCHIETEN VAN HOUTDUIVEN

Door een premiereregeling voor het schieten van houtduiven, is men er in geslaagd in de laatste jaren de houtduivenstand binnen redelijke grenzen te houden. Gelet echter op de grote schade, welke houtduiven aan de landbouw toebrengen, is het zaak te voorkomen, dat zij zich wederom te sterk zullen uitbreiden. In verband daarmee is besloten ook dit jaar met ingang van 1 april 1956, tot nadere aankondiging, een premie van f 0,75 toe te kennen voor iedere geschoten volwassen houtduif. Voor uitkering van deze premie komen in aanmerking de houders van jachtakten en houders van een vergunning ex artikel 53 van de Jachtwet of van een beschikking als bedoeld in artikel 54 van genoemde wet. De uitkering van de premie zal ook dit jaar geschieden door de provinciale voedselcommissarissen, na inlevering van beide vleugels van iedere geschoten volwassen houtduif.

Boekbesprekingen

Houtjaarboek 1956. P. W. Scharroo. L. J. Veen's Uitgeversmaatschappij, Amsterdam. 360 blz., geïllustreerd. f 5,90.

[8 (059)]

Terecht heeft men, van dit zakboekje, nu ook nog de 12 bladzijden agendaruimte er in zijn vervallen, de naam veranderd. Doch in vergelijking met een vorige uitgave van de Houtkalender (1952), welke ik bij de hand had, is de inhoud ook niet ongewijzigd gebleven. Zo blijkt uit de jongste statistische gegevens, dat de in 1952 zo scherp gedaalde invoer van buitenlands hout zich vrijwel heeft hersteld en naar de massa het vooroorlogs peil weer zowat heeft bereikt. De kubeertabel (inhoud per strekkende meter) loopt thans tot 100 cm diameter, in plaats van 50. Het gedeelte over verduurzamen en beschermen is meer gericht op het houtgebruik dan op de bosbouwkundige aspecten, welke koerswijziging mij juist lijkt.

Enkele veranderingen houden verband met normalisatie en als zodanig viel mij de nieuwe indeling van ongeschaafd en geschaafd naaldhout op. Ook voor houtdraadbouten is er een (voorlopig) normblad. In andere herzieningen spiegelt zich de welhaast stormachtige ontwikkeling van de techniek duidelijk af, met name bij triplex, board, houtwolcementplaten, houtspaanderplaten en dergelijke vezelprodukten. De vierjarige lijst van vaktermen tenslotte is sinds 1952 liefst tweemaal zo lang geworden.

Bij de hulpgegevens zouden een paar kleine verbeteringen kunnen worden aangebracht. Zo is het niet juist, te spreken van „enige waarden van het getal π ”, als daarmee π en enige ervan afgeleide waarden wordt bedoeld (blz. 262). Natuurlijk weet de schrijver wel, dat een cirkel geen „inhoud”, maar een „oppervlak” heeft (blz. 263). En tenslotte is het na het uitgebreid overzicht van de goniometrische functies op blz. 266 en volgende jammer, dat een tabel van goniometrische waarden ontbreekt.

Een met voorkennis van het Houtvoorlichtingsinstituut samengesteld boekje, dat bedoeld is voor houtgebruikers in de ruimste zin, doch waarvan ook de bosbouwer, die op de hoogte wil blijven van het wel en wee van de door hem voortgebrachte grondstof, veel nut kan hebben.

J. van Soest.